

**Česká zemědělská univerzita v Praze**

**Provozně ekonomická fakulta**

**Katedra systémového inženýrství**



**Bakalářská práce**

**Analýza nabídek povinného ručení**

**Jan VARŠANYI**

© 2015 ČZU v Praze

# ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra systémového inženýrství

Provozně ekonomická fakulta

## ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jan Varšanyi

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

**Analýza nabídek povinného ručení**

Název anglicky

**Analysis of the compulsory insurance offers**

---

### Cíle práce

Cílem bakalářské práce je provedení analýzy pojištění odpovědnosti z provozu vozidla v České republice pomocí metod vícekritériální analýzy variant. Přínosem této práce je porovnání jednotlivých nabídek služeb povinného ručení od zvolených pojišťoven pro konkrétní typ vozidla.

### Metodika

Bakalářská práce je rozdělena na teoretickou a analytickou část. V teoretické části jsou popsány základní pojmy související s pojištěním odpovědnosti z provozu vozidla, zaměření na charakteristiku vybraných pojišťoven a použitých metod vícekritériální analýzy. Analytická část je zaměřena na analýzu jednotlivých nabídek povinného ručení od daných pojišťoven a pomocí metod vícekritériální analýzy. Hlavní metody, které byly využity, jsou analýza, deskripce, komparace, syntéza a indukce.

## Doporučený rozsah práce

35 – 40 stran

---

### Doporučené zdroje informací

ČEJKOVÁ, Viktória, NEČAS, Svatopluk. Pojišťovnictví. Brno: Masarykova univerzita, 2006. ISBN 80-210-2574-8

DUCHÁČKOVÁ, Eva. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. Vydání. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0

HRADEC, Milan, KŘIVOHLÁVEK, Václav, ZÁRYBNICKÁ, Jana. Pojištění a pojišťovnictví. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2005. ISBN 978-80-86754-48-2

Šubrt, Tomáš, a kolektiv. Ekonomicko matematické metody. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. 351 s. ISBN 978-80-738-0345-2.

ZÁRYBNICKÁ, Jana, SCHELLE, Karel. Pojištění odpovědnosti za škodu (historie a současnost). 1. Vydání. Ostrava: KEY Publishing s.r.o.. 2010. 220 s. ISBN 978-80-7418-061-3

---

### Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

### Vedoucí práce

doc. Ing. Ludmila Dömeová, CSc.

---

Elektronicky schváleno dne 20. 10. 2014

**doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.**

Vedoucí katedry

---

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2014

**Ing. Martin Pelikán, Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2015

### **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že bakalářskou práci pod názvem „Analýza nabídek povinného ručení“ jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího práce a veškerou odbornou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v seznamu literatury na konci této práce. Dále prohlašuji, že jako autor této bakalářské práce jsem neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 3.3.2015

---

## **Poděkování**

Rád bych poděkoval mé vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Ludmile Dömeové, CSc. za odborné rady, připomínky a čas, který mi věnovala. Také bych chtěl poděkovat své rodině za podporování při tvorbě této práce.

# **Analýza nabídek povinného ručení**

---

## **Analysis of the compulsory insurance offers**

### **Souhrn**

Bakalářská práce se zabývá výběrem nejvýhodnější a nejhodnější varianty povinného ručení pro konkrétního klienta. Teoretická část obecně pojednává o povinném ručení, pojišťovnictví a základním rozdělení pojištění. Závěr teoretické části popisuje metody vícekriteriálního rozhodování. V analytické části jsou nejprve určena kritéria pro rozhodování a jejich preference jsou stanoveny metodou pořadí. Vlastní výběr nejvhodnější varianty pojištění je proveden metodou váženého součtu. Nejlépe hodnocená varianta je nabídnuta klientovi k realizaci.

### **Klíčová slova:**

Povinné ručení, pojistný trh, pojišťovnictví, pojištění, pojištěný, kritérium, vícekriteriální analýza variant, pojistné, pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

### **Summary**

Bachelor thesis deals with selecting the best and most suitable option of compulsory liability insurance for a particular client. The theoretical part deals with liability insurance, insurance industry and basic division of insurance. Conclusion of the theoretical part describes the methods of multi-criteria decision making. In the analytical part the first criteria for decision-making and their preferences are determined by the order method. Custom choosing the best insurance options is carried out using the weighted sum. Top-Rated version is offered to the client.

### **Keywords:**

Liability Insurance, insurance market, insurance industry, insurance, the insured, criterion, multi-criteria analysis of the options, premium, liability insurance for damage caused by vehicles in traffic

# Obsah

1	<b>Úvod</b> .....	11
2	<b>Cíl práce a metodika</b> .....	12
3	<b>Literární rešerše</b> .....	14
3.1	Pojišťovnictví .....	14
3.2	Pojištění .....	15
3.3	Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla .....	18
3.3.1	Pojišťovny poskytující povinné ručení .....	18
3.3.2	Služby a výhody u povinného ručení.....	20
3.3.3	Výjimky z pojištění.....	21
3.3.4	Vyluky z pojištění.....	21
3.3.5	Česká kancelář pojistitelů .....	22
3.4	Modely vícekriteriálního rozhodování .....	23
3.4.1	Model vícekriteriální analýzy variant .....	23
3.4.2	Metody pro konstrukci vah .....	26
3.4.3	Metoda váženého součtu (WSA) .....	27
4	<b>Analytická část</b> .....	29
4.1	Modelová poptávka pojištění.....	30
4.2	Výběr nejvhodnější varianty modelového klienta .....	33
4.2.1	Rozdělení preferenčních skupin .....	34
4.2.2	Stavení vah kritérií (metoda pořadí) .....	35
4.2.3	Výběr kompromisní varianty (metoda váženého součtu) .....	39
4.2.4	Metoda váženého součtu.....	43
4.3	Zhodnocení výsledků.....	44
4.4	Obecné doporučení pro klienta.....	45

5	<b>Závěr:</b> .....	48
	Seznam použitých zdrojů.....	49
	Seznam tabulek.....	52
	Seznam grafů .....	52



## **Seznam zkratek**

Allianz – Allianz pojišťovna, a.s.

Allianz pojišťovna - Allianz pojišťovna, a.s.

ALL - Allianz pojišťovna, a.s.

apod. – a podobně

ČAP – Česká asociace pojišťoven

ČKP – Česká kancelář pojistitelů

ČNB – Česká národní banka

Česká pojišťovna – Česká pojišťovna a.s.

ČP – Česká pojišťovna a.s.

ČPP – Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Česká podnikatelská pojišťovna - Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

ČR – Česká republika

ČSOB – ČSOB Pojišťovna, a.s.

ČSOB Pojišťovna - ČSOB Pojišťovna, a.s.

Generali – Generali pojišťovna a.s.

Generali pojišťovna - Generali pojišťovna a.s.

GEN - Generali pojišťovna a.s.

Kč – koruna česká

KOO – Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Kooperativa – Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna - Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

MF – Ministerstvo financí České republiky

Povinné ručení – odpovědnost za škodu způsobenou z provozu vozidla

Tj. – to je

Tzv. – takzvaný

UNIQA – UNIQA pojišťovna, a.s.

UNIQA pojišťovna - UNIQA pojišťovna, a.s.

# 1 Úvod

Rozhodovat se na základě více variant je součástí života každého života, ať profesního či soukromého. V řadě případů se mohou vyskytnout mimořádné události, které není možné předvídat a mohou mít negativní dopad i na životní situaci člověka, z tohoto důvodu se řidiči vozidel snaží proti následkům škodných událostí chránit pojištěním.

Tato bakalářská práce se zaměřuje pouze na jeden druh pojištění, kterým je pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla (dále jen „povinné ručení“) kryjící škodu způsobenou jiným osobám, kterou zavinil svým chováním řidič vozidla.

V České republice upravovaly povinné ručení tři hlavní zákony, a to zákon č. 81/1935 Sb., o jízdě motorovým vozidlem, zákon č. 56/1950 Sb., o provozu vozidel na veřejných komunikacích a zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (dále jen „zákon č. 168/1999 Sb.“). V současné době platí pouze zákon č. 168/1999 Sb.

Do konce roku 1999 pro stát povinné ručení formou zákonného pojištění provozovala Česká pojišťovna. Od roku 2000 se stalo povinné ručení povinně smluvním, a je povinností každého majitele motorového vozidla uzavřít povinné ručení formou pojistné smlouvy. V roce 2000 se otevřel pojistný trh a vzniklo konkurenční prostředí, díky kterému si mohou klienti vybírat z pestré nabídky produktů jednotlivých pojišťoven.

V současné době v České republice provozuje pojištění odpovědnosti za škodu 12 pojišťoven.

## 2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce je vybrat nejvhodnější varianty povinného ručení pro konkrétního klienta. Porovnání je provedeno na konkrétním typu vozidla, pro danou osobu, podle trvalého bydliště. Bakalářská práce zjišťuje, jaký vliv mají tyto údaje na cenu povinného ručení.

Teoretická část obecně pojednává o pojištění, pojišťovnictví, povinném ručení a dále stručně definuje metody vícekritériálního rozhodování.

Analytická část vyhodnocuje nabídku zvolených pojišťoven pomocí vícekritériální analýzy variant, a zároveň je vybrána nejvhodnější varianta pojištění pro modelový případ. V první kroku jsou zvolena kritéria pro rozhodování a pomocí dotazníkového šetření je zjišťována důležitost jednotlivých kritérií pro dotazované. Jejich váhy stanovuje metoda pořadí. Výsledky z dotazníkového šetření lze uplatnit u modelové poptávky konkrétního klienta.

V práci je použita hodnotící stupnice 1 – 10, kde hodnota 10 představuje nejdůležitější kritérium a 1 nejméně důležité kritérium. U respondentů budou také zjišťovány některé obecné informace jako pohlaví, místo bydliště, vzdělání, výši příjmu a věk. Tyto informace umožňují sledovat vývoj preferencí podle různých kritérií a následný výběr nejlepší varianty. Pro určení preference jednotlivých kritérií se použije metoda průměrného pořadí.

Samotný výběr nejvhodnější varianty pojištění je proveden metodou váženého součtu, která vychází z principu maximalizace užitku. Kritéria neměřitelná nebo s nejednoznačnou číselnou hodnotu, jsou ohodnocena subjektivně číslem ze stupnice 1 – 10, kde číslo 10 představuje nejlepší možnost z pohledu maximalizačního a 1 nejhorší možnost.

Informace potřebné k zpracování teoretické části této bakalářské práce jsou získány z odborné literatury, internetových zdrojů, právních předpisů a dalších

zdrojů. Konkrétní nabídky byly získány pomocí interních kalkulaček pojišťovacího makléře z Hradce Králové. Veškeré výpočty jsou prováděny za použití programu MS Excel. Další metody použité v této bakalářské práci, jsou komparace, deskripce a syntéza.

## 3 Literární rešerše

### 3.1 Pojišťovnictví

Pojišťovnictví, které je jedním ze segmentu finančního trhu, je charakterizováno různými definicemi jako například:

Pojišťovnictví je: „*Specifické nevýrobní odvětví v ekonomice, které se zabývá pojišťovací, zajišťovací a zábrannou činností. Podle právních předpisů mohou pojišťovny vykonávat i jinou podnikatelskou či investiční činnost. Pojišťovnictví se zabývá pojistnou ochranou, úhradou pojistných událostí a jiné*“ [1].

„*Z ekonomického hlediska lze pojištění charakterizovat jako vytváření finanční rezervy sloužící k úhradě potřeb nebo škod, které vzniknou pojištěným nahodilých událostí. Samozřejmě, že tato finanční rezerva se vytváří z prostředků pojištěných subjektů, tedy z pojistného, které je cenou za poskytování pojistné ochrany. Posláním pojištění spočívá ve finančním nesení rizika stabilizovat ekonomické činnosti a lidské bytí resp. jako velmi specifická finanční služba vyrovnávající v ekonomice škody náhodné povahy*“ [2].

Hlavní podstatou pojištění je ochrana majetku, života či zdraví před nebezpečím, které může být způsobeno působením živelních sil, ale také i subjektivním působením lidského jedince. Pojištění je sjednáváno za účelem zamezit nebo zmírnit nepříznivé důsledky nahodilých pojistných událostí. Tato nebezpečí jsou nahodilá a mohou se vyskytnout kdykoliv. V některých situacích nelze nebezpečí předvídat (např. povodně, zemětřesení, krupobití, pád letadla...), ale jsou situace, kdy víme, že nebezpečí nastane, ale nevíme přesnou dobu (smrt).

V současné době pojišťovnictví upravuje řada legislativních norem:

- Zákona č. 168/1999 Sb., a o změně některých souvisejících zákonů vč. vyhlášky Ministerstva financí č. 2005/1999 Sb.
- Zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona

- Zákon č. 377/2005 Sb., o doplňkovém dohledu nad bankami, spořitelními a úvěrovými družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnamí a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů
- Zákon č. 277/2009 Sb., zákon o pojišťovnictví
- Směrnice č. 2009/138/ES, o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „zákon č. 89/2012 Sb.“)

## 3.2 Pojištění

Z právního hlediska rozeznáváme dvě formy pojištění, které se liší mírou zásahu státu do pojištění:

- **Pojištění smluvní**

Rozlišujeme pojištění povinné obligatorní a pojištění smluví dobrovolné.

Pojištění smluvní dobrovolné je závislé na svobodné vůli každého jednotlivce. Stát nemá možnost ho nikomu nařídit ani přikázat. Lidé si sami rozhodují, zda si pojištění uzavřou a také jakou pojišťovnu si zvolí pro dané pojištění.

U pojištění povinně obligatorního je dána povinnost pojištěnému uzavřít dané pojištění, ale s možností volby pojistitele. Do této skupiny patří hlavně povinné ručení vozidla (zákon č. 168/1999 Sb.), kdy vlastník vozidla, které využívá na pozemních komunikacích, má zákonnou povinnost toto pojištění sjednat. Ale zároveň je obligatorní, protože si dotyčný může dobrovolně zvolit pojistitele, který pro něho bude nejvýhodnější.

Dalšími příklady smluvního pojištění jsou:

- Advokáta (Zákon č. 85/1996 Sb.)
- Auditora (Zákon č. 93/2009 Sb.)
- Autorizované osoby (Zákona č. 22/1997 Sb.)

- Autorizovaného architekta, autorizovaného inženýra a technika činného ve výstavbě (Zákon č. 360/1992 Sb.)
- Daňového poradce (Zákon č. 523/1992 Sb.)
- Dražebníka (Zákon č. 26/2000 Sb.)
- Energetického auditora (Zákona č. 406/2000 Sb.)
- Lékaře, stomatologa a lékárníka (Zákon č. 220/1991 Sb.)
- Nestátního zdravotnického zařízení (Zákon č. 160/1992 Sb.)
- Notáře (Zákona č. 358/1992 Sb.)
- Oceňovatele majetku (Zákona č. 455/1991 Sb.)
- Osoby pověřené výkonem soc. právní ochrany dětí (Zákon č. 359/1999 Sb.)
- Patentovaného zástupce (Zákon č. 417/2004 Sb.)
- Pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře (Zákon č. 159/1999 Sb.)
- Pojišťovacího agenta a pojišťovacího makléře (Zákon č. 38/2004 Sb.)
- Poskytovatele některých investičních služeb (Zákon č. 591/1992 Sb.)
- Provozovatele drážní dopravy na dráze regionální a celostátní (Zákon č. 266/1994 Sb.)
- Provozovatele námořního plavidla (Zákon č. 61/2000 Sb.)
- Při výkonu práva myslivosti (Zákon č. 449/2001 Sb.)
- Při výkonu práva myslivosti (Zákon č. 449/2001 Sb.)
- Správce konkurzní podstaty (Zákon č.328/1991 Sb.)
- Vzniklé v důsledku závažné havárie (Zákon č. 59/2006 Sb.)
- Z provozu jaderných zařízení (Zákon č. 18/1997 Sb.)
- Z provozu letadla a poskytování letové prov. služby (Zákon č. 49/1997 Sb.)
- Z provozu plavidla (Zákon č. 114/1995 Sb., vyhláška č. 223/1995 Sb.)
- Z provozu vozidla (Zákon č. 168/1999 Sb.)
- Zadavatele klinického hodnocení veterinárního léčiva (Zákon č. 79/1997 Sb.)
- Zadavatele klinického hodnocení zdravotnického prostředku (Zákon č. 123/2000 Sb.) [3].



- **Pojištění zákonné**

Prozatím existuje pouze jedno zákonné pojištění, a tím je odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (§ 205 zákona č. 65/1965 Sb.) [4].

Dle věcného hlediska rozeznáváme:

- **Životní pojištění**

Toto pojištění se uzavírá pro případ krytí dvou základních rizik, *riziko úmrtí a riziko dožití*. Patří sem:

- Pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití nebo pojištění pro případ smrti a dožití
- Důchodové pojištění
- Svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí
- Kapitálové činnosti
- Pojištění výše uvedená, ale spojená s investičním fondem
- Pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem předchozí pojištění [5].

- **Neživotní pojištění**

Neživotní pojištění se vztahuje k přímé věcné škodě, finanční ztrátě aj. Patří sem:

- Neživotní pojištění
- Pojištění odpovědnostní
- Pojištění majetková
- Cestovní pojištění
- Pojištění právní ochrany [6].

### **3.3 Pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla**

Každoročně se na českých silnicích zvyšuje počet dopravních nehod. Tyto škody z dopravních nehod mohou dosahovat značných částek, které několikanásobně převyšují pojistné zaplacené vlastníkem či pojistníkem motorového vozidla.

Nezbytnou podmínkou pro provoz vozidel na pozemních komunikacích je sjednání pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla (dále jen „povinné ručení“) je upravováno zákonem č. 168/1999 Sb., ale subsidiárně v Občanském zákoníku č. 89/2012 Sb. Pojištěný má právo, aby mu pojistitel hradil škody, které vzniknou v souvislosti s provozem motorového vozidla způsobené jinému subjektu [7].

Zejména se jedná o:

- Škody na zdraví nebo usmrcení
- Škody vzniklé poškozením nebo zničením či ztrátou věci
- Ušlý zisk
- Náklady vynaložené s právním zastoupením [6].

Povinné ručení nechrání jen viníka, ale také i poškozeného. Při nepojištění povinného ručení by byl poškozený zcela odkázán na finanční situaci viníka. Což v případě vyšších škod nebo nedostatku finančních prostředků viníka, by vymahatelnost nároku na odškodnění byla velmi zdlouhavá. Pojišťovna zajistí, že se finanční prostředky poškozenému dostanou v přijatelné výši a přijatelném čase [8].

#### **3.3.1 Pojišťovny poskytující povinné ručení**

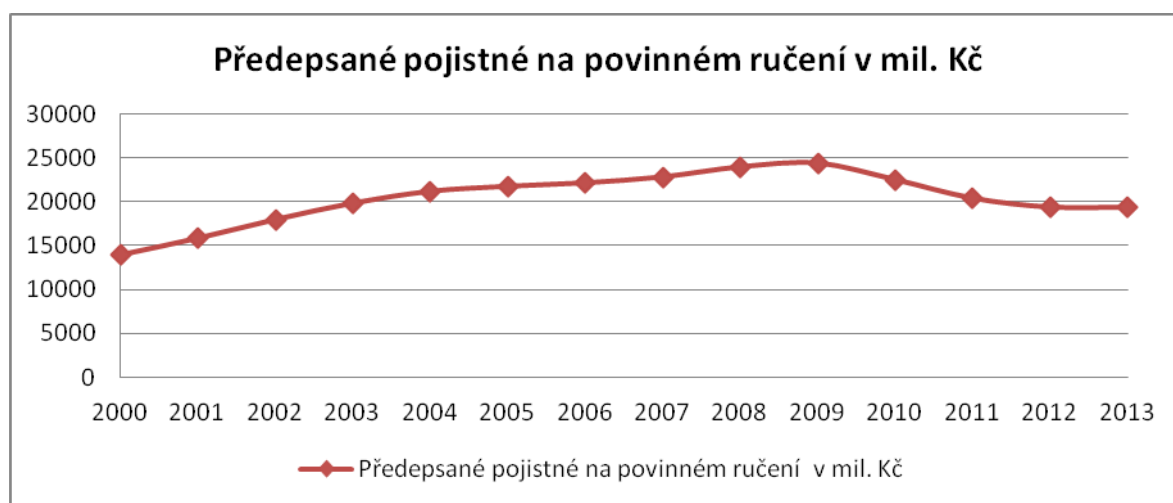
V současné době na pojistném trhu v České republice poskytuje povinné ručení 12 pojišťoven:

- Allianz pojišťovna, a.s. (dále jen „ALL“ nebo „Allianz pojišťovna“)
- AXA Česká republika, s.r.o.

- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen „ČPP“ nebo „Česká podnikatelská pojišťovna“)
- Česká pojišťovna, a.s. (dále jen „ČP“ nebo „Česká pojišťovna“)
- ČSOB Pojišťovna, a.s. (dále jen „ČSOB“ nebo „ČSOB Pojišťovny“)
- Generali pojišťovna, a.s. (dále jen „GEN“ nebo „Generali pojišťovna“)
- Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.
- Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen „KOO“ nebo „Kooperativa pojišťovna“)
- Slavia pojišťovna, a.s.
- Triglav pojišťovna, a.s.
- Uniqa pojišťovna, a.s. (dále jen „UNIQA“ nebo „UNIQA Pojišťovna“)
- Wüstenrot pojišťovna, a.s.

Následující Graf č. 1 znázorňuje podíl zvolených pojišťoven poskytující v současné době povinné ručení na pojistném trhu.

Graf č. 1 - Předepsané pojistné povinného ručení za období 2000 – 2013 (v mil. Kč)



Zdroj: Česká asociace pojišťoven [online], Výroční zprávy 2000 – 2013, dostupné z [www: cap.cz](http://www.cap.cz) ze dne 1.9.2014, vlastní zpracování [9].

### 3.3.2 Služby a výhody u povinného ručení

Mnoho pojišťoven nabízí vedle asistenčních služeb i různorodé služby navíc, kterými se snaží odlišit od konkurence. Mezi takové služby patří:

- *Přímá likvidace* – v případě, kdy vznikne nezaviněná škoda, pojišťovna vše potřebné zajistí a škodu uhradí
- *Pojištění pokut řidičů* – pojišťovna může u daných případů pokrýt jejich finanční dopady
- *Pojištění střetu se zvěří* – pro případy pojistných událostí, kdy do silnice vběhne lesní zvěř a dojde ke střetu, při poškození hlodavci apod.
- *Pojištění proti přírodním nebo živelným škodám* – jedná se zejména o povodeň, krupobití, vichřice aj.

#### Možná připojištění

- *Připojištění čelního skla* – poškození či zničení skel vozidla, nesmí být poškozená jiná část vozidla (některé pojišťovny pojišťují i obvodová skla vozidla).
- *Připojištění zavazadel* - pojištění se vztahuje na cestovní zavazadla či věci osobní potřeby, které mají osoby přepravované ve vozidle u sebe
- *Úrazové připojištění* – vztahuje se na osoby přepravované ve vozidle uvedeném v pojistné smlouvě, kterým vznikl úraz v souvislosti s provozem vozidla
- *Pojištění náhradního vozidla* – jedná se o úhradu nákladů spojených s nájmem neboli půjčením náhradního vozidla po dobu opravy poškozeného vozidla
- *Pojištění asistenčních služeb* – v případě nepojízdnosti pojištěného vozidla v důsledku pojistné události, zajistí asistenční služba pojistitele

příjezd silniční služby, odtah a opravu vozidla, vyproštění dle rozsahu uvedeného v pojistné smlouvě [10].

### 3.3.3 Výjimky z pojištění

U povinného ručení jsou možné výjimky, u kterých neplatí povinnost sjednání zákonné pojištění a patří sem dle § 5 zákona č. 168/1999 Sb.:

- *„řidič cizozemského vozidla, který je držitelem platné zelené karty vydané pojišťovnou v cizím státě, nebo vozidla, jehož pojištění odpovědnosti na území České republiky je zaručeno kanceláří pojistitelů cizího státu“* [11],
- složka integrovaného záchranného systému

Pojistnou událost, kterou způsobí složka integrovaného záchranného systému, uhradí Ministerstvo financí tj. poškozený má nárok na náhradu škody vůči Ministerstvu financí [5].

### 3.3.4 Výluky z pojištění

Pojistitel není oprávněn hradit dle § 7 zákona č. 168/1999 Sb.:

*„a) škodu, kterou utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla škoda způsobena,*

*b) škodu podle § 6 odst. 2 písm. b) a c), za kterou pojištěný odpovídá svému manželu nebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti, s výjimkou škody podle § 6 odst. 2 písm. c), jestliže tato škoda souvisí se škodou podle § 6 odst. 2 písm. a),*

*c) škodu na vozidle, jehož provozem byla škoda způsobena, jakož i na věcech přepravovaných tímto vozidlem, s výjimkou škody způsobené na věci, kterou měla tímto vozidlem přepravovaná osoba v době škodné události na sobě nebo u sebe, a to v rozsahu, v jakém pojištěný za škodu odpovídá,*

*d) škodu podle § 6 odst. 2 písm. b) a c) vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem, jakož i škodu na věcech přepravovaných těmito vozidly, nejedná-li se o škodu způsobenou provozem jiného vozidla,*

*e) škodu vzniklou manipulací s nákladem stojícího vozidla,*

*f) náklady vzniklé poskytnutím léčebné péče, dávek nemocenského pojištění (péče) nebo důchodů z důchodového pojištění v důsledku škody na zdraví nebo usmrcením, které utrpěl řidič vozidla, jehož provozem byla tato škoda způsobena,*

*g) škodu způsobenou provozem vozidla při jeho účasti na organizovaném motoristickém závodu nebo soutěži, s výjimkou škody způsobené při takovéto účasti, jestliže je řidič při tomto závodu nebo soutěži povinen dodržovat pravidla provozu na pozemních komunikacích,*

*h) škodu vzniklou provozem vozidla při teroristickém činu nebo válečné události, jestliže má tento provoz přímou souvislost s tímto činem nebo událostí“ [11].*

### **3.3.5 Česká kancelář pojistitelů**

Majitelé vozidla mají od 1.1. 2009 zákonnou povinnost pojistit svůj dopravní prostředek. V případě absence povinného ručení je povinné přispívat do garančního fondu, který spravuje Česká kancelář pojistitelů. Výše zákonného příspěvku je stanovena zákonem a v závislosti na jednotlivých druzích vozidel se pohybuje v rozmezí 20-300 Kč na každý den. Z garančního fondu jsou poskytována pojistná plnění v nejasných případech, kterými jsou situace, kdy pojistnou událost způsobilo neznámé vozidlo, nebo vozidlo, za které není hrazeno povinné ručení nebo i za škodu, která má být vyplacena pojišťovna nacházející se v úpadku, tudíž není schopna plnit své závazky a jiné [12].

Vzhledem k tomu, že tento příspěvek je výrazně dražší než komerční pojištění, motivuje nepojištěné řidiče, aby své vozidlo pojistili. Tato změna přinesla zvýšení trhu neživotního pojištění.

Hlavní činnost České kanceláře pojistitelů je sdělování informací o pojistitelích Ministerstvu dopravy České republiky, které pomocí těchto údajů spravuje registr vozidel, dále může spolupracovat s kancelářemi pojistitelů cizích států [13].

*„Tato povinnost se vztahuje na výzvy k úhradě příspěvku nepojištěných, které Česká kancelář pojistitelů odeslala do 14. ledna 2015 (včetně). Dne 15. ledna 2015 nabývá účinnosti novela zákona 168/1999 Sb., která ruší § 24c. Případy odeslané před účinností novely budou vypořádány dle původní právní úpravy, tzn. motorista je povinen na výzvu reagovat, a to buď zaplacením příspěvku nepojištěných do Garančního fondu nebo prokázáním skutečnosti, že se na něho povinnost hradit příspěvek nevztahuje“ [13].*

### **3.4 Modely vícekriteriálního rozhodování**

Vícekriteriálnost je významným znakem veškerého rozhodování. Funkcí vícekriteriálního rozhodování je rozhodovací úloha, ve které se dopady rozhodnutí hodnotí podle více kritérií. Výskyt většího počtu kritérií hodnocení způsobuje při řešení problému a je nutné agregovat dílčí hodnocení na hodnocení celkové [14].

Rozlišujeme dvě základní skupiny modelů závislé na typu základní množiny:

- model vícekriteriálního hodnocení variant představuje skupina s konečnou množinou variant
- model vícekriteriální optimalizace představuje skupina s nekonečně mnoha prvky a je vyjádřena několika kriteriálními funkcemi [14].

#### **3.4.1 Model vícekriteriální analýzy variant**

V modelech vícekriteriální analýzy variant je dána konečná množina  $m$  variant, které jsou hodnoceny podle  $n$  kritérií. Podstatou je vyhledat variantu, která celkově dosáhla nejlepších výsledků podle všech kritérií. Seřadit varianty od nejlepší po nejhorší a vyloučit neefektivní varianty. Kritéria se volí tak, aby obsahovala všechna hlediska výběru a zároveň jich nebylo příliš mnoho a rozhodování se nestalo nepřehledným. Kritéria mohou být vyjádřena kvantitativně nebo kvalitativně [14].

Pokud je kvantifikováno hodnocení variant dle kritérií mohou se dané údaje uspořádat do matice, která se nazývá vícekritériální matice  $Y$ , kde prvek  $y_{ij}$  vyjadřuje hodnocení  $i$ -té varianty podle  $j$ -tého kritéria [15].

Každou úlohu vícekritériálního hodnocení variant lze charakterizovat kritériální maticí ve tvaru:

$$Y = \begin{matrix} & & f_1 & f_2 & \dots & f_k \\ \begin{matrix} a_1 \\ a_2 \\ \vdots \\ a_p \end{matrix} & \begin{pmatrix} y_{11} & y_{12} & \dots & y_{1k} \\ y_{21} & y_{22} & \dots & y_{2k} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ y_{p1} & y_{p2} & \dots & y_{pk} \end{pmatrix} \end{matrix},$$

kde sloupce odpovídají kritériím a řádky hodnoceným variantám [17].

Kritéria můžeme dělit dle povahy na:

- **kritéria maximalizační** – nejvyšší hodnotu má nejlepší varianta
- **kritéria minimalizační** – nejnižší hodnotu má nejlepší varianta [15].

V situaci, kdy na počátku úlohy nemáme kritéria stejné povahy, je nutné převést minimalizační kritéria na maximalizační. Tento převod může být uskutečněn různými způsoby:

- vynásobení celého sloupce kritériální matice hodnotou  $-1$ , transformace  $y'_{ij} = -y_{ij}$
- výpočet hodnot, které udávají zlepšení oproti nejhorší kritériální hodnotě, transformace  $y'_{ij} = y_{ij} - \max_i(y_{ij})$  [15].

Obecně to znamená, že pro minimalizační kritéria určíme nejhorší hodnoty a od těch odečteme kritériální hodnoty dané varianty, tím docílíme přechodu na maximalizační povahu kritéria. Poté interpretujeme tato převedená kritéria, o kolik jsou varianty lepší než nejhorší varianta [16].

Dále můžeme dělit kritéria dle kvantifikovatelnosti na:



- kvantitativní – hodnoty variant obsahují měřitelné údaje
- kvalitativní – hodnoty variant nelze měřit, obvykle jsou hodnoty subjektivně odhadnuté.

Modelování preferencí mezi kritérii představuje vyjádření představ uživatele, čemu dává přednost. Jsou možné tři přístupy modelování preferencí mezi kritérii a to pomocí:

- **Aspirační úrovně kritérií** – uživatel zadá hodnoty (aspirační úrovně resp. prahy), kterých by aspoň měla dosáhnout varianta hodnocená podle jednotlivých kritérií. Akceptovatelná varianta je ta, která dosáhne požadované aspirační úrovně.
- **Ordinální informace** o kritériích předpokládají seřazení kritérií podle stupně důležitosti (od nejvíce důležitého kritéria po nejméně důležité).
- **Kardinální informace** o kritériích předpokládají konstrukci vah, které přiřazujeme každému kritériu. Nejdůležitější kritérium má největší váhu.

Označíme vektor vah  $\vec{v} = (v_1, v_2, \dots, v_k), \sum_{i=1}^k v_i = 1, v_i \geq 0$ . Složky  $v_i$  vyjadřují relativní důležitost jednotlivých kritérií [14].

Existují varianty s vlastnostmi, které se považují za zvláštní:

- **Bazální varianta** – varianta, která má hodnoty všech kritérií nejhorší.
- **Ideální varianta** – varianta, která dosahuje ve všech kritériích nejlepší
- **Dominovaná a dominující varianta** – dominující varianta je hodnocena podle všech kritérií lépe než dominovaná varianta.
- **Nedominovaná varianta** – není dominovaná žádnou jinou variantou.
- **Kompromisní varianta** – je to nedominovaná varianta, která bude doporučovaná jako řešení daného problému [14].

### 3.4.2 Metody pro konstrukci vah

Jednotlivé metody pro stanovení vah kritérií mají subjektivní charakter a liší se svojí složitostí a náročností na typ dat informací, které je třeba pro jejich určení znát

#### a) Metoda pořadí důležitosti

Vyžaduje pouze ordinální informaci, ve které je potřeba porovnat kritéria podle důležitosti z hlediska dosažení stanoveného cíle. Nejdůležitějšímu kritériu je přiřazeno číslo  $k$ , nejméně důležitému 1.

Váha kritéria se stanoví podle vztahu:

$$v_i = \frac{b_i}{\sum_{i=1}^k b_i}, \text{ kde } \sum_{i=1}^k b_i = \frac{k \cdot (k + 1)}{2} \quad [14].$$

#### b) Bodové hodnocení

Předpokládá kvantitativní ohodnocení důležitosti kritérií pomocí bodovací stupnice, která vyjadřuje podle potřeby několik stupňů hodnocení. Ve zvolené bodovací stupnici musí uživatel hodnotit každé kritérium tím způsobem, že čím je kritérium důležitější, tím je bodové ohodnocení vyšší. Výpočet vah se provádí potom stejným způsobem jako v případě metody pořadí důležitosti [14].

#### c) Párové srovnání kritérií

Uživatel postupně srovnává dvě kritéria mezi sebou (tzv. metoda binární komparace). Počet porovnání je potom  $N = \binom{k}{2}$ . Srovnávání se provádí většinou podle tzv. Fullerova trojúhelníku [13].

#### d) Saatyho metoda

Jde o metodu kvantitativního párového srovnávání kritérií. Při vytváření párových srovnání, se používá 9-ti bodová stupnice:

1 – rovnocenná kritéria  $i$  a  $j$

3 – slabě preferované kritérium  $i$  před  $j$

- 5 – silně preferované kritérium i před j
- 7 – velmi silně preferované kritérium i před j
- 9 – absolutně preferované kritérium i před j

Velikost preferencí i-tého kritéria oproti j-tému kritériu lze uspořádat do tzv. Saatyho matice, pro jejíž prvky platí následující pravidla:

$$s_{ii} = 1, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

$$s_{ji} = \frac{1}{s_{ij}}, \quad i = 1, 2, \dots, k, \quad j = 1, 2, \dots, k$$

Saatyho matice poté vypadá následujícím způsobem:

$$S = \begin{pmatrix} 1 & s_{12} & \dots & s_{1k} \\ \frac{1}{s_{12}} & 1 & \dots & s_{2k} \\ s_{12} & \vdots & \ddots & \vdots \\ \frac{1}{s_{1k}} & \frac{1}{s_{2k}} & \dots & 1 \end{pmatrix} \quad [14].$$

Na základě Saatyho matice lze hodnoty vah kritérií odvodit třemi způsoby:

- Metodou nejmenších čtverců
- Logaritmickou metodou nejmenších čtverců
- Přibližnými metodami [14].

V práci byla pro stanovení vah kritérií použita metoda pořadí důležitosti ve spojení s dotazníkovým šetřením.

### 3.4.3 Metoda váženého součtu (WSA)

Metoda váženého součtu vychází z principu maximalizace užitku. Dosáhne-li varianta  $a_1$  podle kritéria  $j$  určité hodnoty  $y_{ij}$ , přináší uživateli užitek, který je možné

vyjádřit prostřednictvím lineární funkce užitku. Celkový užitek varianty  $a_i$  je vyjádřen váženým součtem hodnot dílčích funkcí užitku:

$$u(a_i) = \sum_{j=1}^k v_j \cdot r_{ij}, \quad \text{kde } \vec{v} = (v_1, v_2, \dots, v_k) \text{ je vektor vah kritérií}$$

kde  $r_{ij}$  vyjadřují hodnoty užitku  $i$ -té varianty podle  $j$ -tého kritéria [16].

**Postup výpočtu probíhá v následujících krocích:**

1. úprava kritériální matice na tvar, kdy všechna kritéria jsou maximalizační
2. určení  $H_i$  – maximální hodnota  $i$ -tého kritéria a  $D_i$  – minimální hodnota  $i$ -tého kritéria pro každé kritérium  $i = 1, 2, \dots, k$
3. vytvoření normalizované matice  $R$  podle transformačního vzorce

$$r_{ij} = \frac{Y_{ij} - D_j}{H_j - D_j}$$

Hodnoty matice  $r_{ij}$  vyjadřují hodnoty užitku  $i$ -té varianty podle  $j$ -tého kritéria.

4. vypočteme užitek z jednotlivých variant při zohlednění vah kritérií vypočtených podle metod popsanych výše
5. uspořádání variant podle klesajících hodnot funkce užitku. Varianta dosahující maximální hodnoty užitku, je zvolena jako nejlepší [16].

## 4 Analytická část

Analytická část bakalářské práce je zaměřena na základní ukazatele, které ovlivňují výši povinného ručení. Pomocí dotazníkového šetření byla určena důležitost stanovených faktorů při výběru povinného ručení a stanovení jednotlivých vah kritérií, které budou uplatňovány u poptávky modelového klienta.

Každý člověk by rád platil co nejnižší pojistné za povinné ručení, ale ne vždy, co je nejlevnější, je nejlepší. U dražšího pojištění může být očekáván vyšší rozsah asistenčních služeb nebo vyšší limit krytí na majetku a zdraví.

Výše pojistného za povinné ručení se případ od případu liší. Závisí hlavně na segmentační politice pojišťoven a dalších ukazatelích, kterými jsou:

- Typu vozidla
- Roku výroby
- Objemu motoru v ccm
- Účelu užití vozidla
- Výkonu motoru v kW
- Počet měsíců bez nehod
- Množství nehod v minulosti
- Věrnost pojišťovně
- Trvalé bydliště pojistníka

Komparace pojišťoven bude provedena na sedmi pojišťovnách s největším podílem na českém pojistném trhu s povinným ručením a to:

- Allianz pojišťovna

- Česká podnikatelská pojišťovna
- Česká pojišťovna
- ČSOB Pojišťovna
- Generali pojišťovna
- Kooperativa pojišťovna
- UNIQA pojišťovna

#### **4.1 Modelová poptávka pojištění**

Konkrétní poptávka na povinné ručení byla vypracována na osobní vozidlo značky Hyundai i35, rok výroby 2013, výkon motoru 85 kW, objem motoru 1685 ccm. Vlastníkem vozidla byl klient ve věku 36 let, s trvalým bydlištěm v Hradci Králové. Klient požadoval sjednat pojištění s limitem pojistného plnění 50 milionů Kč na majetku a 50 milionů Kč pro škodu na zdraví nebo usmrcením, asistenčních služeb s rozšířeným rozsahem a důrazem na odtah, připojištění všech skel na pojistnou částku 10 000 Kč, a roční frekvenci placení.

Hodnocení variant probíhalo dle následujících kritérií, které byly stanoveny autorem bakalářské práce a odsouhlaseny klientem:

- výše povinného ručení v Kč za rok
- roční pojištění povinného ručení vč. doplňkových pojištění v Kč
- počet bezeškových měsíců
- rozsah asistenčních služeb – odtah
- výše spoluúčasti při sjednání okenních skel
- výše pojistného za okenní skla v Kč za rok
- výše pojistného za asistenční služby v Kč za rok

- podíl jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč
- povinnost využít smluvního servisu při poškození okenních skel
- limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč

Získané nabídky od pojišťoven, které mají největší podíl na českém pojistném trhu v povinném ručení, bohužel neobsahovaly úplné informace dle stanovených požadavků vzorového klienta. Neúplné informace byly zjištěny prostřednictvím emailu se zaměstnancem pojišťovny, nebo byly čerpány ze všeobecně smluvních pojistných podmínek daných pojišťoven. [17],[18],[19],[20],[21],[22],[23]

Klientem byl stanoven požadavek na limit pojistného plnění 50/50, kterou splňují Česká pojišťovna, Česká podnikatelská pojišťovna a Allianz pojišťovna. Kooperativa nabízí limit 70/70, ČSOB Pojišťovna 60/60, Generali pojišťovna 70/70, a Uniqa 60/50. Dalším požadavkem bylo připojištění čelních skel na pojistnou částku 10 000 Kč. Tuto podmínku splňují všechny pojišťovny.

Následující konkrétní nabídky pojišťoven jsou nabízeny přes pojišťovacího makléře sídlící v Hradci Králové.

Nabídka České pojišťovny s ročním pojistným 7 648 Kč obsahovala limit plnění 50/80, pojištění všech skel vozidla na pojistnou částku 10 000 Kč bez spoluúčasti a s povinností použít smluvní servis při poškození, připojištění asistenčních služeb POHODA SOS (v případě nehody: odtah vozidla do nejbližšího servisu, km bez limitu, včetně vyproštění, asistenční pomoc v případě mechanického porušení pneumatiky, úhrada nákladů na ponechání zničeného vozu v zahraničí, úhrada práce mechanika až 3 hodiny, právní asistence, v případě poruchy: odtah vozidla do 100 km). Celkový počet bezeškodných 27 měsíců.

Nabídka Kooperativy pojišťovny za roční pojistné 5 080 Kč obsahovala limity plnění 70/70, připojištění všech skel vozidla na pojistnou částku 10 000 Kč bez spoluúčasti a bez povinnosti použít smluvního servisu, připojištění asistenční služby SUPER (odtah vozidla do 50 km, zásah práce mechanika, úschova vozidla na dobu 10 kalendářních dní, zapůjčení náhradního vozidla s jednorázovou slevou ve výši 600 Kč z půjčovného) Počet bezeškodných 115 měsíců.

Nabídka České podnikatelské pojišťovny s ročním pojistným 4 744 Kč obsahovala limit plnění 50/50. pojištění skel vozidla na částku 10 000 Kč bez spoluúčasti prvních 6 měsíců 30%, s povinností smluvního servisu, připojištění asistence SPECIÁL (příjezd asistenční služby, oprava na místě, vyproštění bez limitu, odtah vozidla s limitem v ČR ve výši 15 000 Kč a s limitem v zahraničí ve výši 60 000 Kč, pomoc operátora, úschova nepojízdného vozidla, ekologická likvidace vraku, přečerpání paliva při jeho záměně). Počet bezeškodných 148 měsíců.

Nabídka Generali pojišťovny s ročním pojistným 11 851 Kč obsahovala limity plnění 70/70, pojištění skel vozidla na částku 10 000 Kč bez spoluúčasti a bez povinnosti smluvního servisu, asistenční služby TOP Asistence (příjezd asistenční služby a oprava na místě, odtah vozidla, úschova vozidla, náhradní vozidlo, asistence při záměně pohonných hmot, vybití akumulátoru, ztrátě, zabouchnutí nebo zlomení klíčů, rozlomení spínací skříňky, asistence při defektu pneumatiky, limit pojistného plnění 9 000 Kč v České republice a 16 000 Kč v zahraničí). Počet bezeškodných 60 měsíců.

Nabídka ČSOB Pojišťovny s ročním pojistným 4 444 Kč obsahovala limity plnění 60/60, pojištění skel vozidla na částku 10 000 Kč se spoluúčastí první 3 měsíce 50%, poté 500 Kč, asistenční služby (odtah do nejbližší opravy s limitem 5 000 Kč v ČR a 150 EUR v zahraničí, ztráta klíčů a vyčerpání paliva s limitem 1 000 Kč, defekt pneumatiky, záměna paliva s limitem 1 000 Kč, úschova nepojízdného vozidla 5 dnů). Počet bezeškodných 88 měsíců.

Nabídka Uniqa pojišťovny s ročním pojistným 5 058 Kč obsahovala limity plnění 60/50, pojištění skel vozidla na částku 10 000 Kč se spoluúčastí 500 Kč a bez povinnosti smluvního servisu, asistenční služby Komfort (oprava vozidla na místě nebo jeho odtažení či úschova s limitem pro ČR 5 000 Kč a 300 EUR, oprava delší než 8 hodin s limitem 2 500 Kč pro ČR a 400 EUR v zahraničí, doplnění paliva, oprava pneumatiky a



ztráta či krádež klíčů s limitem 2 000 Kč / 175 EUR, oprava vozidla na místě nebo jeho odtahování či úschova s limitem 5 000 Kč / 300 EUR). Počet bezeškových 60 měsíců.

## 4.2 Výběr nejvhodnější varianty modelového klienta

Pomocí metod vícekritériální analýzy variant bude vybrána nejvhodnější varianta pojištění povinného ručení daného modelového klienta.

Z důvodu obtížného zjištění preferencí daného klienta, byl pro stanovení vah kritérií vytvořen dotazník. Obsahoval 15 otázek týkajících se jednak členění respondentů do skupin dle věku, pohlaví, trvalého bydliště, nejvyššího dosaženého vzdělání a příjmu. Další otázky byly zaměřeny na preference při vývěru povinného ručení, který mi byly výše povinného ručení v Kč za rok, pojištění doplňkových připojištění, počet bezeškových měsíců, rozsah a výše pojistného asistenčních služeb, výše spoluúčasti a pojistného okenních skel, podíl jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu v ČR za rok 2012, povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel a limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč.

Byla zvolena metoda elektronického a písemného dotazování. Dotazník (příloha č.1) byl šířen pomocí e-mailových zpráv tzn., že byl dotazník rozeslán přednostně mezi známé autora s požadavkem jeho vyplnění a zároveň přeposlání dalším lidem. Dalším způsobem bylo vyplnění vytištěného dotazníku. Dotazníkovým šetřením byli záměrně osloveni účastníci, kteří vlastní motorové vozidlo. Z tohoto důvodu nebyl nikdo z respondentů dotazníkového výzkumu vyloučen. V případě neúplného či nesprávného vyplnění dotazníků byl respondent znovu kontaktován a požádám o doplňující nebo chybějící informace.

Váhy kritérií budou stanoveny na základě dotazníkového šetření, ve kterém byli osloveni nezávislí respondenti, kteří vyjádřili pořadí jednotlivých kritérií dle preference na stupnici od 1 (nejméně preferováno) – 10 (nejvíce preferováno). Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 58 respondentů.

Dotazníkový průzkum byl prováděn pouze jako orientační, v praxi by zkoumaný vzorek populace musel být větší, aby došlo k reprezentativnímu zastoupení jednotlivých skupin.

#### 4.2.1 Rozdělení preferenčních skupin

Z níže uvedené tabulky je zřejmé, že z celkového počtu respondentů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, bylo 20 žen a 38 mužů. Procentuálně vyjádřeno bylo 65,52 % respondentů muži a 3,48% ženy.

Tabulka č. 1 – Rozdělení preferenčních skupin

Pohled	Varianta	počet	relativní četnosti
<b>Všichni bez rozlišení</b>		58	100,00%
<b>Pohlaví</b>	Muž	38	65,52%
	Žena	20	34,48%
<b>Vzdělání</b>	Základní	1	1,72%
	Vyučen	5	8,62%
	Vyučen s maturitou	15	25,86%
	Středoškolské	33	56,90%
	Vyšší odborné	2	3,45%
	Vysokoškolské	2	3,45%
<b>Bydliště</b>	do 1000 obyvatel	11	18,97%
	od 1000 do 10 000 obyvatel	16	27,59%
	od 10000 do 50 000 obyvatel	19	32,76%
	od 50 000 obyvatel do 150 000 obyvatel	12	20,69%
<b>Příjem</b>	do 12 000 Kč	0	0,00%
	od 12 000 Kč do 25 000 Kč	35	60,34%
	od 25 000 Kč do 50 000 Kč	7	12,07%
<b>Věk</b>	do 20 let	6	10,34%
	20 - 35 let	30	51,72%
	35 - 45 let	15	25,86%
	45 - 60 let	4	6,90%
	nad 60 let	3	5,17%

Zdroj: Vlastní zpracování, vlastní výpočty

Rozložení respondentů podle věku znázorňuje graf č. 3, kde nejpočetnější skupinou byli účastníci ve věku od 20 – 35. Nejmenší zastoupení měli obyvatelé nad 60 let.

Dalším rozdělením respondentů do skupin bylo podle dosaženého vzdělání. 33 respondentů má nejvyšší dosažené vzdělání středoškolské a nejmenší zastoupenou skupinou byla se základním vzděláním, což je pouze u jednoho účastníka.

Z hlediska výše čistého měsíčního příjmu největší skupinou byli respondenti od 12 000 – 25 000 Kč měsíčně, naopak nejméně byli zastoupeni lidé s příjmem mezi 25 000 – 50 000 Kč. S příjmem nad 50 000 Kč nebyl nikdo náhodně osloven.

Rozdělení obyvatel podle trvalého bydliště je možné sledovat na následujícím grafu č. 6, kdy největší oslovená skupina pochází z obce od 10 000 – 50 000 obyvatel (31,58%), pak následují respondenti s trvalým bydlištěm od 1 000 – 10 000 obyvatel (28,07%), od 50 000 do 150 000 obyvatel (21,05%) a do 1 000 obyvatel (19,3%). Žádný respondent s trvalým bydlištěm nad 150 000 obyvatel nebyl náhodně osloven.

#### **4.2.2 Stavení vah kritérií (metoda pořadí)**

Pro stanovení vah kritérií byla zvolena metoda pořadí. Jednotliví respondenti dotazníkového šetření přiřadili kritériím body dle jejich důležitosti. Byla použita hodnotící stupnice 1 – 10, kde hodnota 10 představovala nejdůležitější kritérium a 1 nejméně důležité kritérium. Výsledky zobrazuje následující tabulka č. 1.

Tabulka č. 2 - Bodového hodnocení respondenty

Respondent	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojištění povinného ručení vč. doplňkových pojištění v Kč	počet bezškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb - odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojištění za okenní skla v Kč	výše pojištění za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojištění plnění na zdraví a majetku v milionech Kč
1	10	9	4	3	8	5	6	2	1	7
2	8	9	2	5	10	6	7	1	3	4
3	9	10	3	4	8	5	6	1	2	7
4	9	10	3	4	8	5	6	2	1	7
5	10	9	4	3	8	7	6	2	1	5
6	8	9	5	3	10	7	6	1	2	4
7	10	9	4	5	8	6	7	1	3	2
8	9	10	5	6	2	8	7	1	3	4
9	9	10	8	5	2	7	6	1	4	3
10	8	10	5	4	3	7	9	1	2	7
11	10	9	1	5	4	7	8	2	3	6
12	9	10	6	8	4	5	7	1	2	3
13	10	9	5	4	3	6	8	1	2	7
14	9	10	6	4	3	7	8	1	2	5
15	10	9	4	7	3	5	8	2	1	6
16	9	10	4	6	8	3	7	1	2	5
17	10	9	4	5	8	2	7	1	3	6
18	10	9	4	5	7	3	8	1	2	6
19	9	10	3	6	5	8	7	1	2	4
20	10	9	3	5	6	8	7	1	2	4
21	10	9	5	6	7	8	4	1	2	3
22	9	10	5	6	7	8	4	1	2	3
23	7	8	5	9	6	10	3	2	1	4
24	8	9	6	10	7	5	4	2	1	3
25	7	10	5	8	6	9	2	1	3	4
26	7	8	2	9	6	5	10	1	3	4
27	8	10	3	5	7	4	6	1	2	9
28	10	9	3	4	6	7	5	1	2	8
29	9	10	3	6	5	4	7	1	2	8
30	8	9	3	6	4	5	7	1	2	10
31	7	6	4	5	3	8	9	1	2	10

32	9	8	3	5	4	7	6	1	2	10
33	10	10	5	1	1	5	10	1	1	10
34	10	9	3	5	6	8	7	1	2	4
35	10	9	3	4	8	7	5	1	2	6
36	10	9	3	4	7	8	6	2	1	5
37	10	9	4	3	8	7	5	2	1	6
38	10	9	3	6	7	8	5	1	2	4
39	9	10	3	4	5	8	7	1	2	6
40	9	10	3	4	8	5	7	1	2	6
41	9	10	3	4	7	8	6	2	1	5
42	10	9	5	3	8	7	6	1	2	4
43	10	9	3	6	7	8	5	1	2	4
44	10	9	4	3	8	7	6	1	2	5
45	9	10	3	4	5	8	7	1	2	6
46	9	10	3	6	8	7	5	1	2	4
47	10	9	5	3	4	8	6	2	1	7
48	10	9	4	3	7	8	6	2	1	5
49	10	9	4	3	8	7	6	2	1	5
50	10	9	3	6	7	8	5	1	2	4
51	10	9	3	4	8	7	6	1	2	5
52	9	10	3	4	5	8	7	2	1	6
53	9	10	3	4	8	7	6	2	1	5
54	9	10	3	4	5	8	7	1	2	6
55	9	10	3	4	5	8	7	1	2	6
56	10	9	4	3	8	7	6	1	2	5
57	10	9	4	3	8	7	5	2	1	6
58	9	10	3	4	7	8	6	1	2	5
<b>Součet</b>	<b>535</b>	<b>540</b>	<b>220</b>	<b>278</b>	<b>359</b>	<b>389</b>	<b>368</b>	<b>74</b>	<b>109</b>	<b>318</b>

Zdroj: vlastní zpracování

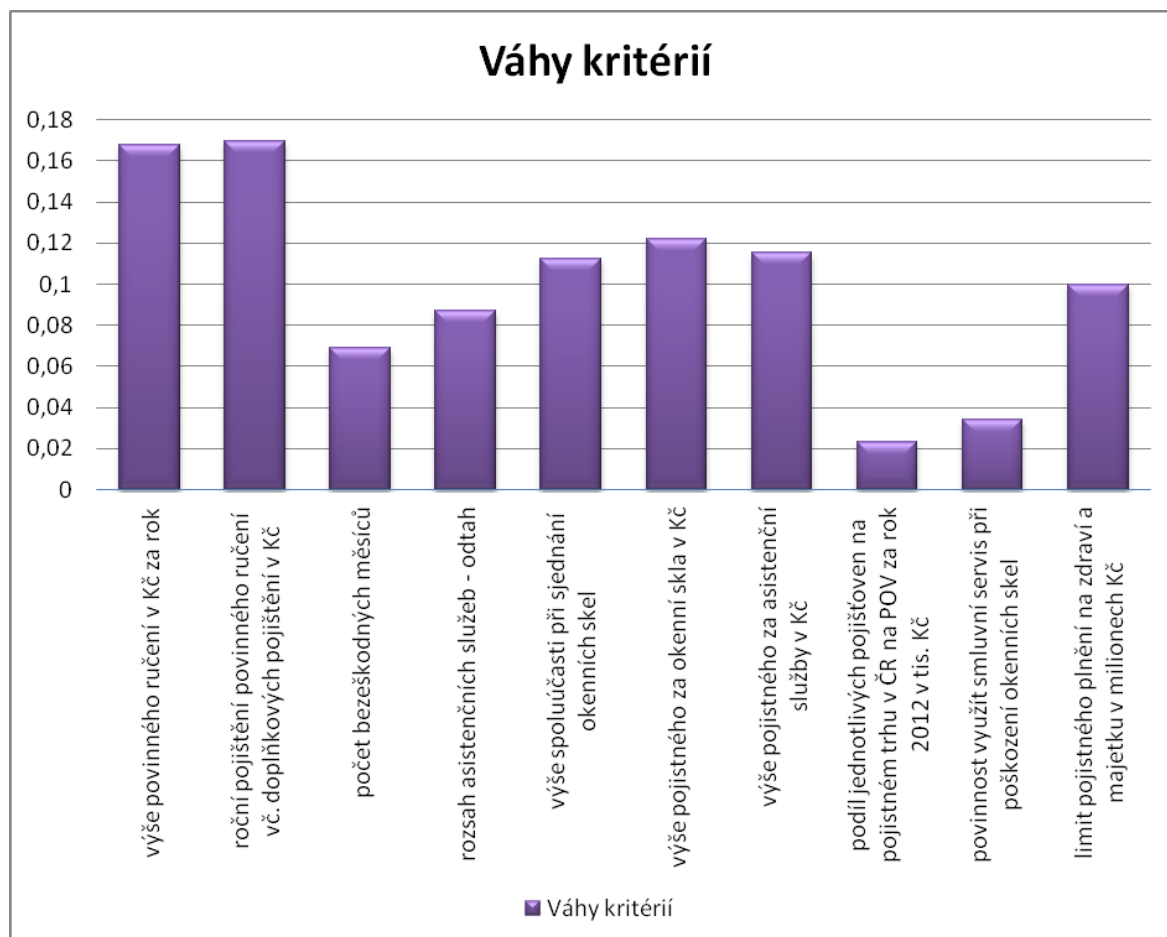
Váhy jednotlivých kritérií byly stanoveny jako podíl součtu bodů všech účastníků dotazníkového průzkumu přidělenému zvolenému kritériu k celkovému počtu bodů uděleného účastníky šetření pomocí bodového hodnocení. Tabulka č. 3 zobrazuje výsledné váhy jednotlivých kritérií.

Tabulka č. 3 – Váhy kritérií (metoda pořadí)

	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojištění povinného ručení vč. doplňkových pojištění v Kč	počet bezeškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb - odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojistného za okenní skla v Kč	výše pojistného za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč	kontrolní součet
<b>Váhy</b>	0,1677	<b>0,1693</b>	0,069	0,0871	0,1125	0,1219	0,1154	0,0232	0,0342	0,0997	1
<b>Pořadí</b>	2.	1.	8.	7.	5.	3.	4.	10.	9.	6.	

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Graf č. 2 – Váhy kritérií



Zdroj: vlastní zpracování

Z výsledků vah kritérií metodou pořadí vyplývá, že účastníci šetření přiřadili největší váhu při výběru povinného ručení kritériu výše ročního pojištění včetně doplňkových připojištění, poté výše ročního povinného ručení a třetí nejdůležitější je výše pojistného za připojištění okenních skel vozidla. Pořadí první dvou kritérií jsou velice vyrovnaná, není možné říci, že by došlo k výrazné preferenci některých z kritérií. Na třetím místě se umístila výše pojistného za okenní skla, následuje výše pojistného za asistenční služby, výše spoluúčasti při sjednání okenních skel, limit pojistného plnění na zdraví a majetku, rozsah asistenčních služeb, počet bezeškodných měsíců, povinnost využít smluvní servis., Je evidentní, že nejméně důležitým kritériem byl označen podíl pojišťovny na českém pojistném trhu.

### 4.2.3 Výběr kompromisní varianty (metoda váženého součtu)

Metoda váženého součtu postupuje v dílčích krocích, které byly podrobně popsány v kapitole 4.4.1.

Tabulka č. 4 – Nabídky povinného ručení od jednotlivých pojišťoven

Pojišťovna	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojištění povinného ručení vč. doplňkových pojištění v Kč	počet bezeškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb – odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojistného za okenní skla v Kč	výše pojistného za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč
ČP	4 648 Kč	7 648 Kč	27	bez limitu	0 Kč	1 500 Kč	1 500 Kč	5 100 672	Ano	50/50
KOO	2 779 Kč	5 080 Kč	115	do 50 km v ČR, zahraničí do 50 km max. 120 €	0 Kč	1 788 Kč	513 Kč	4 263 374	Ne	70/70
ČPP	2 149 Kč	4 744 Kč	148	15000 Kč v ČR, zahraničí 60000 Kč	prvních 6 měsíců 30%, poté 0 Kč	1 410 Kč	1 185 Kč	2 528 288	Ano	50/50

ALL	5 036 Kč	7 503 Kč	60	bez limitu	ojetá vozidla prvních 6 měsíců 50%, poté 10%;	1 500 Kč	967 Kč	2 112 772	Ne	50/50
GEN	9 761 Kč	11 851 Kč	60	9000 Kč v ČR, zahraničí 16 000 Kč	0 Kč	1 590 Kč	500 Kč	1 477 081	Ne	70/70
ČSOB	2 863 Kč	4 444 Kč	88	5000 Kč v ČR, zahraničí 150 €	první 3 měsíce 50%, poté 500 Kč,	1 339 Kč	243 Kč	1 396 646	Ne	60/60
UNIQA	3 008 Kč	5 058 Kč	60	5000 Kč v ČR, zahraničí 300 €	500 Kč	1 500 Kč	550 Kč	876 106	Ne	60/50

Zdroj: nabídky jednotlivých pojišťoven, vlastní výpočty, vlastní zpracování

V první fázi se stanoví, která kritéria jsou minimalizační a která maximalizační. Kritéria, která nemají vůbec číselné hodnoty, jsou převedena subjektivně na hodnoty pomocí desetibodové stupnice. Hodnota 10 znamená nejlepší hodnotu a 1 nejhorší hodnotu. Zvolená kritéria pro přiřazení bodů:

- *Rozsah asistenčních služeb - odtah* – zda nabídka zahrnovala odtah, podle limitů, 10 bodů uděleno v případě bez limitního rozsahu
- *Výše spoluúčasti při sjednání okenních skel* – dle výše spoluúčasti a nutnosti smluvního servisu, 10 bodů přiděleno v případě bez spoluúčasti za opravu okenních skel, 5 bodů za spoluúčast po určitou dobu, 0 bodů při spoluúčasti po celou dobu trvání smlouvy, 3 body za spoluúčast na dobu určitou a nutnost smluvního servisu
- *Povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel* – v případě nutnosti využití smluvního servisu bylo přiděleno 0 bodů, v opačném případě 10 bodů
- *Limit pojistného plnění na zdraví a majetku* – dle výše limitů byly přiřazeny body od nejmenších k největším



Po úpravě získáme tabulku nabídek v následujícím tvaru:

Tabulka č. 5 – Upravená tabulka nabídek pojišťoven

Pojišťovna	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojištění povinného ručení vč. doplňkových pojištění v Kč	počet bezškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb – odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojistného za okenní skla v Kč	výše pojistného za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojišťoven na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč
ČP	4 648 Kč	7 648 Kč	27	10	10	1 500 Kč	1 500 Kč	5 100 672	0	3
KOO	2 779 Kč	5 080 Kč	115	2	10	1 788 Kč	513 Kč	4 263 374	10	10
ČPP	2 149 Kč	4 744 Kč	148	8	5	1 410 Kč	1 185 Kč	2 528 288	0	3
ALL	5 036 Kč	7 503 Kč	60	10	0	1 500 Kč	967 Kč	2 112 772	10	3
GEN	9 761 Kč	11 851 Kč	60	6	10	1 590 Kč	500 Kč	1 477 081	10	10
ČSOB	2 863 Kč	4 444 Kč	88	4	0	1 339 Kč	243 Kč	1 396 646	10	7
UNIQA	3 008 Kč	5 058 Kč	60	2	0	1 500 Kč	550 Kč	876 106	10	5
<b>Typ kritéria</b>	<b>min.</b>	<b>min.</b>	<b>max.</b>	<b>max.</b>	<b>max.</b>	<b>min.</b>	<b>min.</b>	<b>max.</b>	<b>max.</b>	<b>max.</b>

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Poté jsou všechna kritéria j převedena na maximalizační a to tak, že z minimalizačního kritéria vybereme nejhorší ukazatel a od něho odečteme ostatní hodnoty v daném sloupci. Tímto je získáno ohodnocení, o kolik jsou jednotlivé varianty lepší než nejhorší varianta.

Tabulka č. 6 – Převedení všech kritérií na maximalizační

Pojišťovna	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojistění povinného ručení vč. doplňkových pojistění v Kč	počet bezeškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb – odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojistného za okenní skla v Kč	výše pojistného za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojistožen na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč
ČP	5 113 Kč	4 203 Kč	27	10	10	288 Kč	0 Kč	5 100 672	0	3
KOO	6 982 Kč	6 771 Kč	115	2	10	0 Kč	987 Kč	4 263 374	10	10
ČPP	7 612 Kč	7 107 Kč	148	8	5	378 Kč	315 Kč	2 528 288	0	3
ALL	4 725 Kč	4 348 Kč	60	10	0	288 Kč	533 Kč	2 112 772	10	3
GEN	0 Kč	0 Kč	60	6	10	198 Kč	1 000 Kč	1 477 081	10	10
ČSOB	6 898 Kč	7 407 Kč	88	4	0	449 Kč	1 257 Kč	1 396 646	10	7
UNIQA	6 753 Kč	6 793 Kč	60	2	0	288 Kč	950 Kč	876 106	10	5

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Následným krokem je získána ideální varianta, která dosahuje nejlepších možných hodnot ve všech kritériích a bazální varianta má naopak nejhorší hodnoty ve všech kritériích.

Tabulka č. 7 - Ideální a bazální varianta

Varianta	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojistění povinného ručení vč. doplňkových pojistění v Kč	počet bezeškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb – odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojistného za okenní skla v Kč	výše pojistného za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojistožen na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč
Ideální varianta	7 612 Kč	7 407 Kč	148	10	10	449 Kč	1 257 Kč	5 100 672 Kč	10	10
bazální varianta	0 Kč	0 Kč	27	0	0	0 Kč	0 Kč	1 396 646 Kč	0	3

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Následující tabulce č. 7 je vytvořená normalizovaná preferenční matice

Tabulka č. 8 – Normalizovaná kritériální matice

Pojišťovna	výše povinného ručení v Kč za rok	roční pojistění povinného ručení vč. doplňkových pojistění v Kč	počet bezeškodných měsíců	rozsah asistenčních služeb – odtah	výše spoluúčasti při sjednání okenních skel	výše pojistného za okenní skla v Kč	výše pojistného za asistenční služby v Kč	podíl jednotlivých pojistožen na pojistném trhu v ČR na POV za rok 2012 v tis. Kč	povinnost využít smluvní servis při poškození okenních skel	limit pojistného plnění na zdraví a majetku v milionech Kč
ČP	0,6717	0,5674	0	0,8	1	0,6408	0	0,8282	0	0
KOO	0,9172	0,9142	0,5946	0	1	0	0,785	0,6641	1	0,7
ČPP	1	0,9595	0,8176	0,6	0,5	0,8411	0,2505	0,3239	0	0
ALL	0,6207	0,587	0,223	0,8	0	0,6408	0,4239	0,2425	1	0
GEN	0	0	0,223	0,4	1	0,4405	0,7954	0,1178	1	0,7
ČSOB	0,9062	1	0,4122	0,2	0	1	1	0,1021	1	0,4
UNIQA	0,8871	0,9171	0,223	0	0	0,6408	0,7556	0	1	0,2

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

#### 4.2.4 Metoda váženého součtu

Nyní pomocí již získaných vah kritérií metodou pořadí vypočteme užítky pro jednotlivé varianty a přiřazení jednotlivým variantám pořadí (váhy kritérií znázorňuje tabulka č. 3).

Tabulka č. 9 – Metoda váženého součtu – výpočet užítku

Pojišťovna	Užitek	Pořadí
ČSOB	0,6809	1.
KOO	0,6721	2.
ČPP	0,6340	3.
UNIQA	0,5389	4.
ČP	0,4882	5.
ALL	0,4554	6.
GEN	0,4149	7.

Zdroj: vlastní výpočty, vlastní zpracování

Při výběru nejlepší a nejvhodnější varianty metodou váženého součtu při přihlednutí vah kritérií vypočtených metodou pořadí, byla nejlépe hodnocena nabídka pojišťovny ČSOB Pojišťovny, na druhém místě byla Kooperativa pojišťovna, ale s nepatrným rozdílem (0,0088 bodu) oproti první nabídce. Na třetím místě byla vyhodnocena nabídka od UNIQA pojišťovny. Nejhorší nabídku předložila Generali pojišťovna.

### 4.3 Zhodnocení výsledků

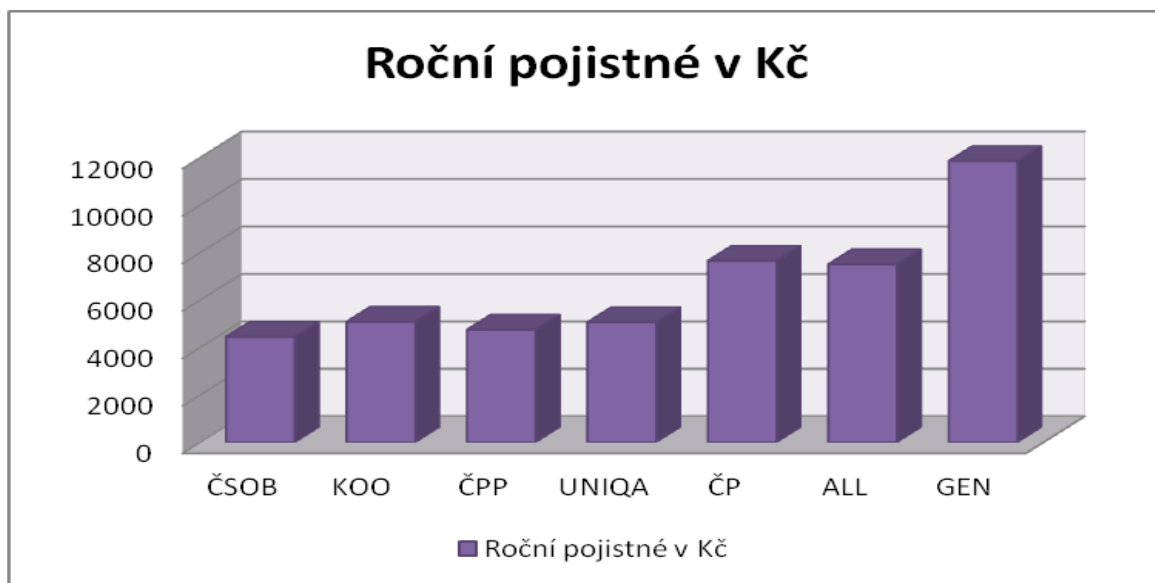
Při výběru nejvhodnější varianty povinného ručení byla vyhodnocena nejlepší nabídka ČSOB Pojišťovny s ročním pojistným 4 444 Kč, druhé místo získala nabídka Kooperativa pojišťovna s ročním pojistným 5 080 Kč a na třetím místě byla označena nabídka České podnikatelské pojišťovny s ročním pojistným 4 744 Kč. Dále se umístila nabídka UNIQA pojišťovny s ročním pojistným 5 058 Kč, nabídka České pojišťovny s ročním pojistným 7 648 Kč, Allianz pojišťovna s ročním pojistným 7 503 Kč a poslední místo obsadila Generali pojišťovna 11 851 Kč. Celkové vyhodnocení jednotlivých nabídek je znázorněno v tabulce č. 10 a grafu č. 3

Tabulka č. 10 – Výsledné pořadí metodou váženého součtu

Pojišťovna	Roční pojistné vč. doplňkových pojištění	Pořadí
ČSOB	4 444 Kč	1.
KOO	5 080 Kč	2.
ČPP	4 744 Kč	3.
UNIQA	5 058 Kč	4.
ČP	7 648 Kč	5.
ALL	7 503 Kč	6.
GEN	11 851 Kč	7.

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 3 – Výsledné pořadí metodou vážené součtu



Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného výsledného pořadí nabídek je zřejmé, že cena povinného ručení nám neřekne vše, důležité jsou parametry, které povinné ručení obsahuje. Neznamená, že nejlevnější nabídka musí být ta nevhodnější, a zároveň nejdražší musí být nejlepší. Důležitou roli pro stanovení výše cen povinného ručení zde hraje typ vozidla, neboť některé pojišťovny stanovují pojistné dle objemu motoru nebo podle výkonu motoru v kW, dále nejednotný bonusový systém a segmentační politika každé pojišťovny. Díky těmto faktorům nelze ani doporučit všem klientům jednu pojišťovnu.

#### 4.4 Obecné doporučení pro klienta

Většina českých řidičů se při výběru povinného ručení rozhoduje hlavně dle ceny pojistného a uzavírá si ho proto, že je povinné. Mylně se domnívají, že není tak důležité, jaké parametry obsahuje, neboť kryje pouze „ty druhé“. Je nutné si uvědomit, že nejsou z povinného ručení chráněni pouze „ti druzí“, ale i osoby či příbuzní ve vozidle řidiče, jenž způsobil pojistnou událost.

Základem výběru povinného ručení je i správné zvolení limitů pojistného krytí, což představuje maximální částku, která se v případě nehody vyplácí poškozeným. Je vhodné zvážit, zda postačí pouze limit stanovený zákonem – 35 milionů při škodách na zdraví a 35 milionů při škodách na majetku. Převážně většinou tento základní limit při dopravních nehodách postačí, ale v případě, že dojde k těžkému zranění osoby či osob, které budou mít trvalé následky na celý život, tyto nízké limity nemusí splnit svoji roli. Pojišťovna hradí poškozeným po zbytek jejich života bolestné, úhrada ušlého zisku, náklady na rehabilitaci, lázně, speciální pomůcky, ztížení společenského uplatnění a další. Od 1. 1. 2014 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník ruší tabulkové hodnoty, které určovaly maximální odškodnění škod na zdraví, tím pádem poškození tak mohou dostat daleko vyšší odškodnění, než tomu bylo do 31. 12. 2013.

Klient by neměl zapomínat na doplňkové pojištění, které mu mohou v případě pojistné události také pomoci. Mezi nejdůležitější doplňkové služby patří asistenční služba, v současné době většina pojišťoven dává klientovi základní rozsah asistenčních služeb zdarma jako součást povinného ručení. Vyšší úroveň asistenčních služeb kryje havárii, poruchu i odcizení vozidla. Dalším nejběžnějším připojištěním je připojištění čelních či všech skel. Nyní již většina pojišťoven nabízí připojištění všech skel. Při stanovení limitu skel se musí kalkulovat jednak s cenou skla, ale také i s cenou práce v autoservisu. Zároveň je třeba věnovat pozornost na případnou spoluúčast či povinnost opravy ve smluvním servisu.

Cena povinného ručení šla v předchozích letech díky nejen konkurenčnímu boji pojišťoven výrazně dolů. Ale předpokládá se růst cen z důvodu legislativních změn, kterými jsou:

- Od 1. 1. 2014 rozšířené nároky na odškodnění dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- Od 1. 1. 2014 dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, povinnost odvádět nejméně 3 % z přijatého povinného ručení do Fondu zábrany škod, který spravuje Česká kancelář pojistitelů
- Od 1. 9. 2013 dle nařízení vlády č. 263/2013 Sb., povinnost Uhradit hasičům náklady zásahů při dopravních nehodách paušální částkou 5 600 Kč za každou započatou hodinu zásahu [24].

Vzhledem k tomu, že každá pojišťovna má jinou segmentační politiku, různorodé produkty a nejednotná pravidla v bonusovém systému, je vhodné získat více nabídek od jednotlivých pojišťoven a provést porovnání.

Každý klient může využít online kalkulátory jednotlivých pojišťoven, či online srovnávače nebo pojišťovacího makléře či agenta. Získá tak během krátké doby několik nabídek, které si může vzájemně porovnat. Zároveň tyto nabídky bývají finančně výhodnější a také pohodlnější, než kdyby chodil po pobočkách jednotlivých pojišťoven.

## 5 Závěr

Cílem předkládané bakalářské práce bylo pomocí metod vícekriteriálního rozhodování vybrat nejvhodnější a nevhodnější povinné ručení pro konkrétního klienta. Porovnání bylo provedeno na konkrétním typu vozidla, pro danou osobu, s daným trvalým bydlištěm a bylo zjištěno, jaký mají tyto údaje vliv na cenu povinného ručení.

V úvodu teoretické části bylo obecně definováno pojištění, pojišťovnictví, povinné ručení. Další část byla zaměřena na popis metod vícekriteriální analýzy variant.

V praktické části byla na konkrétního klienta hodnocena výhodnost 7 nabídek zvolených pojišťoven dle 10 kritérií, které byly stanoveny klientem. Váhy těchto kritérií byly zjištěny na základě dotazníkového šetření, kde respondenti na základě dotazování vyjádřili na stupnici 1 – nejméně důležité až 10 – nejdůležitější pořadí jednotlivých kritérií. Celkem se dotazování zúčastnilo 58 respondentů, u kterých byla řešena i demografická a socioekonomická charakteristika. Výsledky z dotazníkového šetření byly uplatňovány u modelové poptávky konkrétního klienta.

Následně byla určena preference jednotlivých kritérií použitím metody průměrného pořadí. Samotný výběr nejvhodnější varianty pojištění klienta byla provedena metodou váženého součtu, která vycházela z principu maximalizačního užitku.

Jako nejvhodnější varianta pojištění pro konkrétního klienta byla vyhodnocena nabídka od ČSOB Pojištění s ročním pojistným 4 444 Kč.

V závěru analytické části práce byla dána klientovi obecná doporučení pro sjednání povinného ručení.

Vzhledem k těmto zjištěním výsledkům byly cíle práce naplněny.



## Seznam použitých zdrojů

- [1] Pojištění.cz. *Pojišťovnictví* [online]. Hluboká nad Vltavou: WEDOS, a. s., © 2015. [cit. 2014-07-07]. Dostupné z WWW: <http://www.pojisteni.cz/clanky/a/92/pojistovnictvi.html>.
- [2] VOŽENÍLEK, Václav a Alexander Chlaň. *Pojišťovnictví*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2003. ISBN 80-7194-564-1.
- [3] Česká kancelář pojistitelů [online]. [cit. 2015-01-02]. Dostupné z: <http://www.cap.cz/pojistne-produkty/podle-druhu-produktu>.
- [4] ZÁRYBNICKÁ, Jana a Karel SCHELLE. *Pojištění odpovědnosti za škodu: historie a současnost*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2010, 220 p. ISBN 80-7418-061-1.
- [5] HRADEC, Milan, Václav KŘIVOHLÁVEK a Jana ZÁRYBNICKÁ. *Pojištění a pojišťovnictví*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2009, 215 s. ISBN 978-80-86754-48-2.
- [6] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005, 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [7] PÁLENÍK, Vladislav. *Základy pojišťování především průmyslových a podnikatelských rizik*. Praha: Linde, 2007, 239 s. ISBN 978-80-7201-644-0.
- [8] ČEJKOVÁ, Viktória a Svatopluk NEČAS. *Pojišťovnictví*. Brno: Masarykova univerzita, 2006, 129 s. ISBN 80-2103-990-6.
- [9] Česká asociace pojišťoven [online]. 2014. [cit. 2014-09-01]. Výroční zprávy 2000 - 2013. Dostupné z [www.cap.cz](http://www.cap.cz).

- [10] KOPECKÝ, K. *Povinné ručení*. 1.vydání. Praha: Grada Publishing, s.r.o., 2002. 96 s. ISBN 80-247-0317-5. KOPECKÝ, Karel. *Povinné ručení - otázky a odpovědi*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2002, 95 s. ISBN 80-247-0114-6.
- [11] Česká republika. Zákon č. 168/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů. In: *57/1999*. 1999. Dostupné z: .
- [12] Česká kancelář pojistitelů. *Obecně o ČKP* [online]. [cit. 2014-07-07]. Dostupné z: <http://www.ckp.cz/onas.php>.
- [13] Česká kancelář pojistitelů [online]. [cit. 2015-01-20] Dostupné z: <http://www.ckp.cz/motoriste.php>.
- [14] ŠUBRT, Tomáš. *Ekonomicko-matematické metody*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 351 s. ISBN 978-80-7380-345-2.
- [15] BROŽOVÁ, Helena a Milan Houška. *Modely pro vícekritériální rozhodování*. Vyd. 1. Praha: Credit, 2003. ISBN 978-80-2131-019-3.
- [16] ZÍSKAL, Jan a Jaroslav Havlíček. *Ekonomicko matematické metody II: studijní texty pro distanční studium*. Vyd. 2. Praha: Credit, 2000. ISBN 978-80-2130-664-6.
- [17] Česká pojišťovna a. s. [online]. 2014. [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.ceskapojistovna.cz/p?povinne-ruceni>.
- [18] Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group [online]. 2014. [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.koop.cz/nase-produkty/pojisteni-vozidel/povinne-ruceni-na100pro/>.

- [19] Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group [online]. 2014. [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.cpp.cz/pojisteni-vozidel~autopojisteni-combi-plus-3~povinne-ruceni/>.
- [20] Allianz pojišťovna, a. s. [online]. 2014. [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.allianz.cz/produkty/autopojisteni/povinne-ruceni.html>.
- [21] Generali Pojišťovna a.s. [online]. 2014. [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.generali.cz/clanky/povinne-ruceni>.
- [22] ČSOB Pojišťovna, a. s. [online]. 2014. [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.csobpoj.cz/cs/produkty/pojisteni-vozidel/Stranky/povinne-ruceni.aspx>.
- [23] Uniqa pojišťovna, a.s. [online]. 2014. [cit.2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.uniqa.cz/home/obcane/vozidla/pov.php>.
- [24] Česká republika. Nařízení vlády č. 263/2013 Sb., ve znění pozdějších předpisů. In: *101/2013*. 2013. Dostupné z:
- [25] Česká republika. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. In: *33/2012*. 2012. Dostupné z: [http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo\\_zakona\\_smlouvy](http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=89/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy)

## Seznam tabulek

Tabulka č. 1 – Rozdělení preferenčních skupin.....	34
Tabulka č. 2 - Bodového hodnocení respondenty.....	36
Tabulka č. 3 – Váhy kritérií (metoda pořadí) .....	38
Tabulka č. 4 – Nabídky povinného ručení od jednotlivých pojišťoven.....	39
Tabulka č. 5 – Upravená tabulka nabídek pojišťoven .....	41
Tabulka č. 6 – Převedení všech kritérií na maximalizační .....	42
Tabulka č. 7 - Ideální a bazální varianta.....	42
Tabulka č. 8 – Normalizovaná kritériální matice .....	43
Tabulka č. 9 – Metoda váženého součtu – výpočet užitku .....	43
Tabulka č. 10 – Výsledné pořadí metodou váženého součtu.....	44

## Seznam grafů

Graf č. 1 - Předepsané pojistné povinného ručení za období 2000 – 2013 (v mil. Kč).....	19
Graf č. 2 – Váhy kritérií.....	38
Graf č. 3 – Výsledné pořadí metodou vážené součtu .....	45

## Dotazník

### 1. Jak je pro Vás důležitý daný faktor při výběru povinného ručení?

Zvolenou volbu zaškrtněte. (10 = nejdůležitější)

roční cena povinného ručení

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

roční pojištění včetně doplňkových pojištění

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

počet bezeškodných měsíců

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

rozsah asistenčních služeb (odtah)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

výše spoluúčasti okenních skel

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

výše pojistného za okenní skla

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

výše pojistného za asistenční služby

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

podíl pojišťoven na pojistném trhu

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

povinnost využít smluvní servis při poškození skel

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

limit pojistného ručení na zdraví a majetku

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

### 2. Jaké je Vaše pohlaví?

muž

žena

### **3. Jaké je Vaše nejvyšší dokončené vzdělání?**

- vysokoškolské vzdělání
- středoškolské vzdělání
- vyučen/a s maturitou
- vyučen/a
- základní vzdělání

### **4. Kolik obyvatel má Vaše obec, ve které máte trvalé bydliště?**

- do 1 000 obyvatel
- 1 000 – 10 000 obyvatel
- 10 000 – 50 000 obyvatel
- 50 000 – 150 000 obyvatel
- nad 150 000 obyvatel

### **5. Jaký je Váš hrubý měsíční příjem?**

- do 12 000 Kč
- 12 001 Kč až 25 000 Kč
- 25 001 Kč až 50 000 Kč
- 50 001 Kč a více

### **6. Do jaké věkové kategorie patříte?**

- do 20 let
- 20 – 35 let
- 35 – 45 let
- 45 – 60 let
- 60 a více